

Załącznik 1: Ekumeniczne Nabożeństwo Modlitewne na Czas dla Stworzenia

Dom dla wszystkich?

Oprócz kilku ekumenicznych źródeł, modlitwa na rok 2021 powstała w oparciu o modlitwy z tradycji rdzennych chrześcijan. W tym kontekście, wyrażenie "ludzie" czy "ludy" odnosi się do wszystkich gatunków, minerałów, a nawet gwiazd na niebie. Wśród tych ludów jest gatunek ludzki, rośliny, ludzie czworonożni, latający i pływający, ludziskały, ludzie-gwiazdy i wiele innych. Wszystkie "ludy" powinny odnaleźć swój dom w oikos Boga.

Przygotowując się do nabożeństwa modlitewnego, pomyśl o rozbiciu "Namiotu Abrahama" jako wyrazu chęci wspólnoty do stworzenia domu dla wszystkich. Możesz również zaaranżować przestrzeń przy użyciu elementów pochodzących z natury, które będą reprezentować ziemię i inne "ludy" umiłowanej wspólnoty, będących również mieszkańcami twojej okolicy.

Części dla prowadzących są napisane zwykłą czcionką, **odpowiedzi zgromadzenia są pogrubione.**

Wprowadzenie

Gromadzimy się w imię Boga, Stworzyciela, Odkupiciela i Opiekuna Ziemi i wszystkich jej stworzeń!

Niech będzie pochwalona Trójca Święta! Bóg jest dźwiękiem i życiem, Stwórcą wszechświata, Źródłem wszelkiego życia, któremu śpiewają aniołowie; cudowną Światłością wszystkich tajemnic znanych lub nieznanym ludzkości, i życiem, które żyje we wszystkich. (Hildegarda z Bingen, XIII w.)

Przywitanie

Pozdrawiamy siebie nawzajem w imię Jezusa, zrodzonego z Maryi i będącego pod opieką Józefa,
wnuka Helego, który był czterdziestym wnukiem Dawida,
syna Jessego,
wnuka Rut i Boaza, który był, przez Rahab, a potem Tamar,
siódmym wnukiem Judy, syna Jakuba,
syna Rebeki i Izaaka,
syna Sary i Abrahama,
potomka Noego, prawnuka Enocha, który przebywał z Bogiem,
czwartego prawnuka Ewy i Adama, ludzkich dzieci Ziemi i Stwórcy.

A Ty, przyjacielu, kim jesteś?

Zapraszamy Cię do refleksji nad Twoimi przodkami lub nad znaczeniem Twojego imienia i podzielenia się tym z osobą obok.

Gromadzimy się w imię Tego, który urodził się w Betlejem, żył jako uchodźca w Egipcie i wychował się w Nazarecie, w pobliżu Jeziora Galilejskiego, które zasila rzekę Jordan. Witamy Cię z Twojego domu. Gdzie jest Twój dom? / Co nazywasz domem?

Zachęcamy do refleksji nad swoim miejscem pochodzenia i lokalną ekologią. Jak opisujesz swój dom? Podziel się tym z osobą obok.

Przybywając z miejsc, które nazywamy domem, zgromadziliśmy się w imię Boga, Stwórcy, Odkupiciela i Opiekuna każdego stworzenia i Ziemi, która jest naszym wspólnym domem.

Psalmodia

Jak miłe są przybytki Twoje,

Panie Zastępów!

Do Pana należy ziemia i to, co ją napelnia!

Dusza moja stęskniona pragnie przedsionków Pańskich,
serce moje i ciało radośnie wołają
do Boga Żywego.

Do Pana należy ziemia i to, co ją napelnia!

Nawet wróbel znajduje swój dom, a jaskółka gniazdo, gdziełoży swe pisklęta:
przy ołtarzach Twoich, Panie Zastępów, Królu mój i Boże!
Szczęśliwi, którzy mieszkają w domu

Twoim, Panie,

nieustannie wielbiąc Ciebie.

Do Pana należy ziemia i to, co ją napelnia!

Przechodząc suchą doliną, w źródła ją zamieniają,
a wczesny deszcz błogosławieństwem ją okryje.
Panie Zastępów, szczęśliwy człowiek,

który ufa Tobie!

**Do Pana należy ziemia i to, co ją
napelnia!**

(na podstawie Psalmów 84 i 24)

Dziękczynienie za Ziemię

Nasz Stwórco, który jesteś siłą wszystkich stworzeń, oddajemy Ci cześć. Wysłuchaj modlitw swojego ludu.

Sławimy Twojego Ducha, który odnawia świat i wzywa nas do troski o Twoje stworzenie na wschodzie, na południu, na zachodzie i na północy.

Żyjemy na drogach, które nam powierzyłeś w kręgu Życia. Przybądź Wielki Duchu, gdy gromadzimy się w Twoim imieniu.

(Odmawiając poniższe modlitwy, obracamy się ciałem w kierunku czterech stron świata. Zaczynamy od zwrócenia się w kierunku wschodnim i przy każdej modlitwie kontynuujemy obracanie się w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara)

Spoglądamy na Wschód:

To miejsce świtu, tam dostrzegamy piękno poranka, tam poszukujący znajduje nowe natchnienie, gdy powstaje kolejny święty dzień. Wszyscy, którzy szanują życie wokół siebie i wszyscy, którzy szanują życie w sobie, będą jaśnieć światłem i chwałą, gdy znów nadejdzie poranek. Modlimy się,

Przyjdź Duchu Święty, przyjdź

Zwracamy się na Południe:

Na południu, na miejscu wzrastania, w ziemi kryje się mądrość, jaką jest zarówno bolesna pieśń umierania, jak i radosna pieśń narodzin. Tak jak Ziemia oddaje swoją życiodajną krew, by serca jej dzieci mogły bić, tak my oddajemy jej naszą cześć dla świętej ziemi pod naszymi stopami. Modlimy się,

Przyjdź Duchu Święty, przyjdź

Zwracamy się na Zachód:

Miejsce widzenia, tam rodzi się wizja sługi sług, który głosił nam Ewangelię. Bądź naszym przewodnikiem na koniec każdego dnia i napełniaj nas swoim pokojem. Modlimy się,

Przyjdź Duchu Święty, przyjdź

Zwracamy się na Północ:

Zwracamy się do Boga, naszego Stwórcy, który oczyszcza naszą ziemię śniegiem, wiatrem i deszczem. Kierujemy się ku Jezusowi, który napełnia nas ogromem miłosierdzia i łaski, i ogarnia miłością wszystkich ludzi. Otwieramy się też na Ducha Świętego, który przychodzi, aby nas inspirować. Modlimy się,

Przyjdź Duchu Święty, przyjdź

(na podstawie Celebrating Creation: Honoring Indigenous People, Kelly Sherman-Conroy, ELCA)

Pieśń

Zaśpiewajcie wspólnie hymn lub pieśń, która wychwala Boga jako Stwórcę. Jeśli to możliwe, znajdź hymn, który jest wspólny dla wszystkich obecnych tradycji. Kliknij tutaj, aby zapoznać się z listą hymnów o tematyce stworzenia.

Lamentacje

"Pochwalony bądź, mój Panie, przez siostrę naszą, matkę ziemię, która nas żywi i chowa, wydaje różne owoce z barwnymi kwiatami i trawami". Tymi słowami św. Franciszek z Asyżu przypomina nam, że nasz wspólny dom jest jak siostra, z którą dzielimy nasze życie i jak piękna matka, biorąca nas w ramiona. Ta siostra protestuje teraz z powodu zła, jakie jej wyrządzamy nieodpowiedzialnym wykorzystywaniem i rabunkową eksploatacją dóbr, które Bóg w niej umieścił. Z tego względu wśród najbardziej zaniedbanych i źle traktowanych istot znajduje się nasza uciskana i wyniszczona Ziemia, która "jęczy i wzdycha w bólach rodzenia" (Rz 8, 22). Dlatego też uznajemy naszą winę. *(na podstawie Laudato Si')*

Jezus Chrystus nie mógł znaleźć miejsca, gdzie mógłby spocząć. Z powodu naszej woli dominacji, miliony członków naszej ludzkiej rodziny zostało wysiedlonych ze swoich domów. Wielu z nich nie ma dostępu do czystej wody, środków sanitarnych i godnych miejsc do higieny osobistej.

Zmiłuj się nad nami, przez wzgląd na Ziemię i wszystko, co w niej jest.

Lisy mają swoje nory i ptaki podniebne swoje gniazda, które mogą nazwać domem. Ponieważ niewłaściwie wykorzystujemy ziemię, glebę, wodę i powietrze, siedliska są bezczeszczone, a miliony gatunków nie mają już domu.

Zmiłuj się nad nami, przez wzgląd na Ziemię i wszystko, co w niej jest.

Twoja obietnica miała być błogosławieństwem dla wszystkich ludów na Ziemi. Jednak gdy wyzyskujemy dary stworzenia, w rezultacie rdzenne ziemie są niszczone, a ci, którzy żyją blisko Ziemi, tracą warunki do życia.

Zmiłuj się nad nami, przez wzgląd na Ziemię i wszystko, co w niej jest.

Ziarno gorczycy jest wielkie, ponieważ daje schronienie wielu. Jednak my szukamy bezpieczeństwa tylko dla siebie, zamiast kierować się wzajemną troską i wierną gościnnością wobec naszych współtworzeń.

Zmiłuj się nad nami, przez wzgląd na Ziemię i wszystko, co w niej jest.

Pamiętajmy, że "my sami jesteśmy prochem ziemi" (por. Rdz 2, 7); nasze ciała są zbudowane z jej elementów, oddychamy jej świętym powietrzem i czerpiemy życie i orzeźwienie z jej świętych wód. Obyśmy rozpoznali w tym obietnicę i wezwanie.

Nawróć nas, Boże, od naszego pragnienia wykorzenienia się z naszego domu położonego w Twoim ogrodzie i od naszej chęci panowania nad Twoją Ziemią. Wezwij nas ponownie do uprawy i pielęgnowania Ziemi. Zjednocz nas w mocy sprawiedliwych relacji, które uzdrawiają i zapewniają życie. Oświeć nas przez Twojego Ducha, który odnawia oblicze Twojej Ziemi i chroni dom dla wszystkich. Amen

Czytanie fragmentów Pisma Świętego, po którym następuje kazanie lub refleksja uczestników

Zapoznaj się z tematycznymi czytaniem proponowanymi w tym przewodniku lub wybierz fragment, który oddaje szczególny kontekst waszego nabożeństwa. Proponowane fragmenty Pisma Świętego znajdują się na stronie internetowej Czasu dla Stworzenia.

Pieśń

Zaśpiewajcie wspólnie hymn lub pieśń, która wychwala bioróżnorodność stworzenia. Jeśli to możliwe, znajdź hymn, który jest wspólny dla wszystkich obecnych tradycji. Kliknij tutaj, aby zapoznać się z listą hymnów o tematyce związanej ze stworzeniem, opracowaną przez Interfaith Power and Light.

Wyznanie wiary

Należymy do Stwórcy, na którego obraz wszyscy zostaliśmy stworzeni.

W Bogu oddychamy, w Bogu żyjemy, w Bogu uczestniczymy w życiu całego stworzenia.

Należymy do Jezusa Chrystusa, prawdziwej ikony Boga i ludzkości.

W Nim Bóg oddycha, w Nim Bóg żyje, przez Niego jesteśmy pojednani.

Należymy do Ducha Świętego, który daje nam nowe życie i umacnia naszą wiarę.

W Duchu oddycha miłość, w Duchu żyje prawda, tchnienie Boga zawsze nas porusza.

Należymy do Trójcy Świętej, do Boga Trójjedynego.

W Bogu wszyscy jesteśmy stworzeni, w Chrystusie wszyscy jesteśmy zbawieni, w Duchu wszyscy jesteśmy zjednoczeni.

Razem przynależymy do Ziemi, naszego wspólnego domu.

Do Ziemi, która należy do Pana, i do wszystkiego, co w niej jest.

(Per Harling)

Ofiarowanie darów i modlitwa na ofiarowanie

W ramach ofiarowania darów możesz zaplanować "tacę" aby zebrać pieniądze na konkretny projekt lub posługę, która przyczynia się do odnowy ekologicznej lub działa na rzecz sprawiedliwości klimatycznej. Możesz też zaprezentować lokalne rośliny i zwierzęta z twojej okolicy, aby zwrócić uwagę na to, że lokalne siedliska potrzebują odpoczynku.

Modlitwa wstawiennicza

Zawsze, gdy się spotykamy, mamy okazję by dziękować. Połączmy więc nasze serca i umysły i pomyślmy o całym stworzeniu i darach Stwórcy. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Pomyślmy o Ziemi, naszej Matce, po której chodzimy, i która nas wspiera i pielęgnuje życie we wszystkich jego formach. Pamiętamy o minerałach, grzybach i bakteriach, które dają życie glebie, wszystkim ciałom i systemom. Modlimy się, abyśmy nauczyli się poruszać po Ziemi z większym szacunkiem dla niej. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Pomyślmy o powodach, dla których się tutaj zebraliśmy. Za to miejsce, w którym się gromadzimy, i za wszystkie zwierzęta i rośliny, które nazywają to miejsce domem. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Pomyślmy o całej rodzinie ludzkiej, której przetrwanie i dobrobyt zależą od dobrostanu Ziemi. Pocieszajmy mężczyzn, kobiety i dzieci, którzy zostali wysiedleni ze swoich domów. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Zwróćmy nasze umysły ku świętym wodom całego świata, ku wielkim oceanom, warstwom wodonośnym, jeziorom, rzekom i strumieniom, ku Życiu, które żyje w tych wodach i tym, które ofiarują się, by być naszym pokarmem. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Zwróćmy teraz nasze myśli ku roślinnemu życiu na świecie stworzonym przez Stwórcę. Do tego, co jest pod ziemią: do korzeni i warzyw. Tego, co wystawia tylko głowę ponad ziemię: traw, roślin leczniczych, ziół i krzewów. Wszystkich licznych rodzajów owoców, które dał nam Stwórca. I wreszcie ku wielkim drzewom w lesie, które nazywamy "Stojącymi Towarzyszami". Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Pomyślmy o wszystkich bratnich zwierzętach, tych, które pełzają, chodzą, pływają i latają. Dziękujemy za te, które dostarczają nam pożywienia, za te, które swoją pracą i życiem podtrzymują naturalne cykle, wreszcie za te, które dają nam swoje towarzystwo i piękno. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Pomyślmy o ptakach powietrznych. O pierzastych istotach, które są posłańcami między nami a Stwórcą. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

Pomyślmy o relacjach, które podtrzymują życie w tej ukochanej wspólnocie. Myślmy o "trzech siostrach": kukurydzy, fasoli i dyni, które wzajemnie się pielęgnują, strzegą i podtrzymują, gdy rosną razem (*możesz tu zamieścić przykłady lokalnych roślin lub zwierząt, które rosnąc tworzą wspólnotę/są od siebie zależne*).

Te relacje są darami od Stwórcy i Źródłem naszego utrzymania. Miłujący Boże,

Składamy dzięki.

(Tekst zainspirowany Modlitwą Dziękczynną Haudenosaunee i rozpowszechniony m.in. przez arcybiskupa Marka MacDonalda, arcybiskupa anglikańskich ludów rdzennych)

Boże Stworzycielu, spójrz na zgromadzone tu stworzenia i poślij nas tam, gdzie chcesz, abyśmy naszym Życiem i czynami wcielali posługę sprawiedliwości dla Twojego Stworzenia. Bądź z nami, abyśmy mogli stawiać czoła wiatrom zmian i kroczyć po właściwej drodze. Chroń i odnawiaj nasz wspólny dom. Oświecaj nas. Podtrzymuj nas.

Niech Bóg, nasz Stwórca, będzie z nami dzisiaj i zawsze. Amen.

(na podstawie z Celebrating Creation: Uhonorowanie rdzennych mieszkańców, Kelly Sherman-Conroy, ELCA)

Modlitwa Pańska

Módlmy się tak, jak nas nauczył Chrystus.

Odwieczny Duchu, Stwórco Ziemi dźwigający nasz ból, Dawco Życia, Źródło wszystkiego, co jest i co będzie,

Ojciec i Matko nas wszystkich, kochający Boże, w którym jest niebo:

Pieśń wielbiąca Twoje imię rozbrzmiewa echem po całym wszechświecie!

Niechaj drogą Twojej sprawiedliwości podążają ludy całego świata! Twoja niebiańska wola niech będzie pełniona przez wszystkie istoty stworzone!

Twoja umiłowana wspólnota pokoju i wolności niech podtrzymuje naszą nadzieję i niech zaistnieje na tej ziemi. Nakarm nas chlebem, którego potrzebujemy na dziś.

Przebacz nam krzywdy, które sobie nawzajem wyrządzamy. Umocnij nas w czasie pokus i prób.

Wybaw nas od trudności zbyt wielkich, byśmy mogli je znieść.

Uwolnij nas od uścisku wszelkiego zła.

Ty bowiem królujesz w chwale mocy, którą jest miłość, teraz i na wieki.

Amen.

(Na podstawie The New Zealand Book of Prayer | He Karakia Mihinare o Aotearoa. Ta wersja modlitwy pańskiej została zainspirowana teologami maoryskimi)

Znak pokoju

Jeśli trwamy w Chrystusie, stajemy się nowym stworzeniem. Jednym domem, jednym ciałem.

Widzimy Boga wokół nas. Widzimy Boga w nas. Składamy dziękczynienie naszemu Stwórcy.

Okażmy troskliwą naturę, którą w nas złożyłeś, pozdrawiając się nawzajem na znak Bożej sprawiedliwości, pokoju, miłości, przebaczenia i łaski. Pokój naszego Stwórcy niech zawsze będzie z wami.

I z duchem Twoim.

Zapraszamy do troski i przekazania znaku waszym bliźnim, do wypowiedzenia słowa pokoju miejscu, w którym się gromadzicie, i stworzeniom, które dzielą ten wspólny dom.

(na podstawie *Celebrating Creation: Honoring Indigenous People*, Kelly Sherman-Conroy, ELCA)

Błogosławieństwo

Niech Bóg, który zapoczątkował taniec stworzenia, Który zachwyił się liliami polnymi,

Który przemienia chaos w porządek, prowadzi nas do przemiany naszego życia i Kościoła, aby świeciły Bożą chwałą widoczną w stworzeniu.

(CTBI Eco-Congregation Programme)

